

De leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van	College van B&W
Onderwerp	Kwaliteit grondwater voormalige stortplaats Hoge Bergse Bos
Datum	18 september 2024
Ons kenmerk	U24.03887
Uw brief van	18 juni 2024
Uw kenmerk	'Pak grondwaterverontreiniging Stortplaats Hoge Bergse Bos op'

Geachte raadsleden,

Medio juni zijn er via de fractie van Wij Lansingerland zorgen geuit over de grondwaterkwaliteit rondom de locatie van de voormalige stortplaats in het Hoge Bergse bos. Dit naar aanleiding van de participatie-bijeenkomst 'Omgevingsvisie 2.0' op 10 juni waar door een deelnemer 'roestbruin water met schuimkoppen erop' in de sloten rondom van 'heuvel B van de voormalige stortplaats ter sprake werd gebracht. De vraag was of dit schadelijke effecten heeft voor mens, dier en de omgeving? In de omgevingsvisie 1.0 staat immers dat we als Lansingerland een groot belang aan hechten om natuur op land, op het water en in het water te behouden. En dat we zuinig omgaan met de weinige natuur die we in deze drukbevolkte provincie hebben, en er goed voor te zorgen.

Dit geeft aanleiding om de zaken met betrekking tot de grondwaterkwaliteit op deze locatie nader toe te lichten en antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Wat zijn de risico's voor mogelijke (grond-) watervervuiling op de locatie voormalige stortplaats Hoge Bergse Bos?
2. Wie is verantwoordelijk voor mogelijke vervuiling van het (grond-) water door de voormalige stortplaats en hoe wordt de gemeente geïnformeerd?

Toelichting ontstaan 4 heuvels Hoge Bergse Bos

De voormalige stortlocatie vormen 4 heuvels in het Hoge Bergse Bos, de stortheuvels A, B, C, D. De heuvels bestaan uit het puin van bouw- en sloopaafval dat in de jaren 60 uit Rotterdam kwam bij de wederopbouw van de stad. Begin jaren 90 is de stortplaats gesloten en in gebruik genomen als recreatiegebied. Heuvel A is de golfbaan, Heuvel B (met uitkijktoren) ligt achter Outdoor Valley, heuvel C is degene met kunstwerk (tunnelbak) en Heuvel D is met skibaan achter Outdoor Wintersport. De zorg is ontstaan op basis van de waarneming bij heuvel B, de berg in het Hoge Bergse bos achter Outdoor Valley.

Onderhoud en monitoring water en bodem

Bij sluiting van de stortlocatie is een afdeklaag aangebracht bestaande uit gebiedseigen materiaal (veen en klei). De stortplaats is als het ware ingepakt. Om te voorkomen dat er door water toch vervuiling uitspoelt, wordt het water op de stortplaats opgevangen in een daarvoor speciaal aangelegde ringleiding. Eventueel uitgespoelde vervuiling wordt opgevangen en middels pompen afgevoerd naar het riool en komt niet in het gebied terecht.

Voor het goed werken van het afvoeren van het percolaatwater is het belangrijk dat er kwel is.

Percolaatwater is vocht dat vrijkomt uit de stortplaats en ontstaat wanneer regenwater door het afval van de stortplaats filtert, kwel is grondwater dat onder druk aan de oppervlakte uit de bodem komt.

Kwelwater zorgt ervoor dat het percolaatwater via de ringleidingen afgevoerd kan worden en niet dieper naar het grondwater. Het afgelopen jaar is vanwege de vele neerslag een uitzonderlijk jaar geweest.

Dit kan effecten hebben op het gehele grondwatersysteem in het gebied.

De grondwaterstanden worden regelmatig gemeten en de kwaliteit van het grondwater wordt continue middels peilbuizen gecontroleerd. In de afgelopen periode zijn er geen bijzonderheden in de grondwaterstanden en sloten geconstateerd.

Na het bekend worden van de zorg over de roetsbruine kleur van het water bij de gemeentelijke organisatie heeft de gemeente contact gezocht met provincie en DCMR. Over de roestbruine kleur zijn geen meldingen gedaan bij provincie of DCMR. Verificatie van de melding door de gemeente heeft helaas ook geen nadere informatie (exacte aanwijzing locatie of foto's van de situatie) opgeleverd.

Dat het water een roestbruine kleur heeft kan voorkomen, het gaat hierbij hoogstwaarschijnlijk om een natuurlijk verschijnsel. Daarbij kan de 'roestbruine kleur' de kleur van het percolaat zijn, ook kan de kleur ontstaan door het veen in de ondergrond/afdeklaag. Ook de natuurlijke aanwezigheid van ijzer in de bodem is niet uit te sluiten maar is minder waarschijnlijk.

Dit gehele systeem wordt nauwlettend in de gaten gehouden door de provincie Zuid-Holland. Zij is bestuurlijk, organisatorisch en financieel belast met de eeuwigdurende nazorg van gesloten stortplaatsen. De eeuwigdurende nazorg voor de stortlocaties is geregeld onder de wet Milieubeheer. In totaal zijn er 11 stortplaatsen in de provincie Zuid-Holland. Om nadelige gevolgen van de stortlocatie op de omgeving te minimaliseren, heeft de provincie de nazorg goed geborgd.

- Het in stand houden van de afdeklaag van de stortheuvels in het gebied is onderdeel van de nazorgverplichtingen. In 2015 is aan GBN het Design, Build en Maintenance - contract (DBM-contract) gegund voor 10 jaar. Binnen dit contract heeft GBN de volledige leeflaag op de heuvel vervangen en verduurzaamd. Daarna is de recreatieve invulling van de heuvel B teruggebracht. Er is o.a. nieuwe beplanting aangebracht (bosplantsoen) en een mountainbike-parcours aangelegd. Voor de bereikbaarheid zijn toegangswegen, parkeerplaatsen en voet- en fietspaden aangelegd. GBN verzorgd de nazorg en het onderhoud van alle aangelegde onderdelen in het project tot medio 2025. Daarna gaat het beheer over naar Staatsbosbeheer (SBB) binnen het reguliere contract dat zij heeft met het Recreatieschap.
- De monitoring van de waterkwaliteit wordt uitgevoerd door de DCMR. Het percolaatwater wordt elke 4 weken gemonitord en elke 6 weken is er overleg tussen beheer (Staatsbosbeheer als uitvoerder van het recreatieschap) en de verantwoordelijke partij voor de nazorg: de provincie Zuid-Holland. Tot op heden zijn er in het percolaatwater geen signalen van afwijkingen geconstateerd. Staatsbosbeheer informeert de gemeente als deelnemer in de gemeenschappelijke regeling van het recreatieschap.

Conclusie en vervolg

Vervuild water kan getuigen van een risico, voor mensen, flora en fauna, daarom wordt de waterkwaliteit gemonitord (door DCMR) en teruggekoppeld aan Staatsbosbeheer (uitvoerder Recreatieschap). Door het complexe systeem zijn risico's niet volledig uit te sluiten. Daarom blijft 'grondwatervervuiling door de voormalige stortplaats' op de begroting staan van het Recreatieschap Rottemeren 2025, maar gekwalificeerd als een laag risico.

Het beheer en onderhoud en de monitoring van de waterkwaliteit zijn goed geborgd door pZH. De afdekking van Heuvel B is op orde en er zijn op dit moment geen signalen dat het beheersysteem van de voormalige stortplaatsen niet naar behoren werkt. De resultaten van de monitoringsonderzoeken zijn in orde en vertonen geen ongewenste resultaten. Een bruine kleur van het water is op zich geen zorgelijke situatie.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Mickel Beckers
gemeentesecretaris

drs. Pieter van de Stadt
burgemeester